

Obsah

Předmluva ke druhému vydání	XI	
1.	Obecné základy stavby lidského těla..... 1	
	(Miloslava Elišková)	
1.1.	Obecná stavba tkání	1
1.2.	Epityly	2
1.3.	Pojiva	2
1.3.1.	Vazivo	2
	Vazivo a obranná schopnost organismu	3
1.3.2.	Chrupavka – cartilago	3
1.3.3.	Kost – os	4
	Cévní a nervové zásobení kosti	5
	Spojení kostí	5
1.4.	Svalová tkáň	6
1.5.	Nervová tkáň	7
1.6.	Anatomické názvosloví	7
	Roviny a směry těla	8
	■ Roviny	8
	■ Směry	8
	■ Přídatné směry na končetinách	9
2.	Kostra lidského těla 11	
	(Miloslava Elišková)	
2.1.	Lebka – cranium	11
	Lebka novorozence	18
2.2.	Kostra trupu 19	
	Obratle – vertebrae	20
	Kost křížová – os sacrum	22
	Spojení na páteři	22
	■ Meziobratlové destičky – discs intervertebrales	22
	■ Vazy – ligamenta	22
	■ Meziobratlové klouby – articulationes intervertebrales	22
	Funkční anatomie páteře	23
	Kosti hrudního koše	24
	■ Kost hrudní – sternum	24
	■ Žebra – costae	25
2.3.	Kosti horní končetiny 25	
	Kost klíční – clavica	25
	Lopatka – scapula	25
	Kost pažní – humerus	26
	Kost vřetenní – radius	27
	Kost loketní – ulna	27
	Kosti ruky – ossa manus	27
2.4.	Kosti dolní končetiny 28	
2.4.1.	Pletenec dolní končetiny	28
	■ Kost pánevní – os coxae	28
	■ Kost kyčelní – os ilium	28
	■ Kost sedací – os ischii	28
	■ Kost stydák – os pubis	29
	Kosti volné dolní končetiny	29
	Kost stehenní – femur	29
	Čéska – patella	30
	Kosti bérce – ossa cruris	30
	Kostro nohy – ossa pedis	31
	■ Kosti zánártní – ossa tarsi	31
	■ Kosti nártní – ossa metatarsi	31
	■ Kosti prstů nohy – phalanges digitorum pedis	31
3.	Spojení kostí..... 33	
	(Miloslava Elišková)	
3.1.	Obecná artrologie 33	
	Pomocná zařízení kloubů	33
	Cévní a nervové zásobení kloubů	34
	Typy kloubů	34
	Pohyby v kloubech	34
3.2.	Kloubní spojení kosti horní končetiny 35	
	Kloub sternoklavikulární – articulatio sternoclavicularis	35
3.2.2.	Kloub akromioklavikulární – articulatio acromioclavicularis	35
3.2.3.	Kloub ramenní – articulatio humeri	35
3.2.4.	Kloub loketní – articulatio cubiti	36
3.2.5.	Dolní radioulnární kloub – articulatio radioulnaris distalis	37
3.2.6.	Kloub ruky – articulationes manus	37
	Kinetika kloubů	38
	Retinaculum musculorum flexorum a karpální tunel	38
3.3.	Kloubní spojení dolní končetiny 38	
3.3.1.	Kloubní spojení pánev	39
3.3.1.1.	Kloub křížkyčelní – articulatio sacroiliaca	39
3.3.1.2.	Spona stydák – symphysis pubica	39
3.3.1.3.	Vazivová spojení pánev	39
3.3.1.4.	Roviny a rozměry pánevni	39
3.3.2.	Kloubní spojení volné dolní končetiny	41
3.3.2.1.	Kloub kyčelní – articulatio coxae	41
3.3.2.2.	Kloub kolenní – articulatio genus	41
3.3.2.3.	Articulatio tibiofibularis	42
3.3.2.4.	Syndesmosis tibiofibularis	42
3.3.2.5.	Klouby nohy – articulationes pedis	42

4.	Soustava svalová	45	Fascie zad – fasciae dorsi	62	
	(Miloslava Elišková)		Svaly pánevního dna a hráze – diaphragma pelvis et m. perinei	63	
4.1.	Obecná myologie.....	45	4.5.	Svaly horní končetiny – musculi membri superioris.....	63
	Stavba svalu	45	4.5.1.	Svaly ramene a lopatky – musculi humeri	63
	Složení svalu	45	4.5.2.	Svaly paže – musculi brachii	63
	Zevní tvar svalu.....	46	4.5.3.	Ventrální skupina svalů paže	64
	Svalová mechanika	46	4.5.4.	Dorzální skupina svalů paže	65
	Funkce svalů	46	4.5.5.	Svaly předloktí – musculi antebrachii	65
	Svalový metabolismus..	46		Ventrální skupina svalů předloktí	66
	Inervace svalů.....	47		Dorzální skupina svalů předloktí	68
	Cévní zásobení svalu	47	4.5.6.	Radikální skupina svalů předloktí	68
	Svalová povázka – fascia	47	4.5.7.	Svaly ruky – musculi manus	70
	Tíhové váčky – bursae synoviales.....	47	4.5.8.	Svaly thenaru	70
	Šlachové pochvy – vaginae tendinum	47	4.5.9.	Svaly hypothanaru	71
	Musculi articulares.....	48	4.5.10.	Svaly středního prostoru	71
4.2.	Svaly a fascie hlavy – musculi et fasciae capitis.....	48	4.6.	Svaly a fascie dolní končetiny – musculi et fasciae membra inferioris	72
4.2.1.	Mimické svaly – musculi faciei	48	4.6.1.	Svaly kyčelního kloubu – musculi coxae	72
	mimické svaly skalpu	48	4.6.2.	Svaly na ventrální straně kyčelního kloubu	72
	Mimické svaly obličeje	48	4.6.3.	Svaly na dorzální straně kyčelního kloubu	73
4.2.2.	Svaly žvýkací – musculi masticatorii	50	4.6.4.	Svaly stehna – musculi femoris	74
4.2.3.	Fascie hlavy – fasciae capitis	50	4.6.5.	Ventrální skupina svalů stehna	74
4.3.	Svaly krku – musculi colli	51	4.6.6.	Dorzální skupina svalů stehna	76
4.3.1.	Povrchové svaly krku	51	4.6.7.	Mediální skupina svalů stehna	76
	Platysma	51	4.6.8.	Svaly bérce – musculi cruris	78
	M. sternocleidomastoideus	51	4.6.9.	Ventrální skupina svalů bérce	78
4.3.2.	Svaly jazykly	52	4.6.10.	Dorzální skupina svalů bérce	79
	Svaly suprahyoidní – mm. suprahyoidei	52	4.6.11.	Laterální skupina svalů bérce	81
	Svaly infrahyoidní – mm. infrahyoidei	52	4.6.12.	Svaly nohy – musculi pedis	81
4.3.3.	Hluboké krční svaly	52	4.6.13.	Svaly hřbetu nohy	81
	Musculi scaleni	52	4.6.14.	Svaly planty	81
	Prevertebrální svaly	52	4.6.15.	Svaly palce	82
4.3.4.	Fascie krku – fasciae colli	52	4.6.16.	Svaly malíku	82
4.4.	Svaly a fascie trupu – musculi et fasciae trunci	52	4.6.17.	Svaly středního prostoru a plantární aponeuroza	82
4.4.1.	Svaly a fascie hrudníku – musculi et fasciae thoraci	52	4.6.18.	Osteofasciální prostory a fascie dolní končetiny	83
	Svaly thorakohumerální	52	4.6.19.	Klenba nožní	84
	Vlastní svaly hrudníku	54			
	Bránice – diaphragma	54			
	Fascie hrudních svalů	55			
4.4.2.	Svaly a fascie břicha – musculi et fasciae abdominis	55			
	Ventrální skupina	55			
	Laterální skupina	55			
	Dorzální skupina	55			
	Fascie břišní stěny – fasciae abdominis	56			
4.4.3.	Tříselný kanál – canalis inguinalis	56			
4.4.4.	Svaly a fascie zad – musculi et fasciae dorsi	56			
4.4.4.1.	Svaly heterochtonní	58			
	M. trapezius	58			
	Svaly spinohumerální	59			
	Svaly spinokostální	59			
4.4.4.2.	Hluboké svaly zádové – svaly autochtonní	60			
	Systém spinotransverzální	60			
	Systém sakrospinální	61			
	Systém spinopinální	62			
	Systém transverzospinální	62			
	Krátké svaly zádové	62			
	Hluboké šíjové svaly	62			

6.1.2.1.	Cípaté chlopné – valvae atrioventriculares	94
6.1.2.2.	Polemšištělé chlopné – valvae semilunares	94
6.2.	Stavba srdeční stěny	95
6.2.1.	Endokard – endocardium	95
6.2.2.	Svalovina srdeční, myokard – myocardium	95
6.2.3.	Svalovina předsíní	95
6.2.4.	Svalovina komor	96
6.2.5.	Srdeční skelet	96
6.2.6.	Převodní systém srdeční – sistema conducens cordis	96
6.2.7.	Epikard – epicardium	98
6.2.8.	Osrdečník, perikard – pericardium	98
6.3.	Cévní zásobení a inervace srdce	99
6.3.1.	Srdeční tepny, koronární tepny – arteriae coronariae	99
	Arteria coronaria dextra	99
	Arteria coronaria sinistra	99
	Oblasti srdeční zásobované pravou a levou koronární tepnou	100
6.3.2.	Variace koronárních tepen	100
	Srdeční žily – venae cordis	101
	Žily ústící do sinus coronarius	101
	Venae cordis anteriores	101
	Venae cordis minimae	101
6.3.3.	Lymfatické cévy srdeče	102
6.3.4.	Inervace srdeče	102
6.4.	Endokrinní činnost srdeče	102
6.5.	Poloha srdeče	102
6.6.	Srdeční cyklus	104
7.	Tepenný systém	105
	(Miloslava Elišková)	
7.1.	Tepny hlavy a krku	105
	Truncus brachiocephalicus	105
	Arteria carotis communis	105
	■ Arteria carotis externa	105
	■ Arteria carotis interna	107
	Arteria subclavia	108
	■ Arteria vertebralis	108
	■ Arteria thoracica interna	109
	■ Truncus thyrocervicalis	109
7.2.	Tepny horní končetiny	109
	Arteria axillaris	109
	Arteria brachialis	109
	■ Arteria ulnaris	109
	■ Arteria radialis	109
7.3.	Tepny hrudníku	111
	Hrudní aorta – aorta thoracica	111
	■ Parietální větve	111
	■ Viscerální větve	111
7.4.	Tepny hrudníku	111
	Břišní aorta – aorta abdominalis	111
	■ Parietální větve	112
	■ Párové větve viscerální	112
	■ Nepárové viscerální větve aorty	113
7.5.	Tepny páne	114
	Arteria iliaca communis	114
	■ Arteria iliaca interna	115
	■ Arteria iliaca externa	116
7.6.	Tepny dolní končetiny	116
	Arteria femoralis	116
	Arteria poplitea	117
	■ Arteria tibialis anterior	117
	■ Arteria tibialis posterior	118
8.	Zilní systém	119
	(Miloslava Elišková)	
8.1.	Žily hlavy a krku	119
	Horní dutá žila – vena cava superior	119
	Vena brachiocephalica	119
	Vena jugularis interna	119
	Vena subclavia	119
	Vena axillaris	120
8.2.	Žily horní končetiny	121
	Povrchové žily horní končetiny	121
	Hluboké žily horní končetiny	122
8.3.	Žily hrudníku a břicha	122
	Vena azygos a vena hemiazygos	122
	Žily pánve – plexus venosus vertebrales externi et interni	123
	Dolní dutá žila – vena cava inferior	123
	Kavokavální anastomózy	124
8.4.	Žily páne	124
	Vena iliaca communis	124
	Vena iliaca interna	125
	Vena iliaca externa	125
8.5.	Povrchové žily přední strany těla	125
8.6.	Žily dolní končetiny	125
	Povrchové žily dolní končetiny	126
	Hluboké žily končetiny	127
8.7.	Vena portae	129
8.8.	Portokavální anastomózy	130
8.9.	Fetální oběh	131
9.	Lymfatický systém	133
	(Miloslava Elišková)	
9.1.	Slezina – lien	133
	Stavba sleziny	134
	Funkce sleziny	134
	Filtrace krve	134
9.2.	Brzlík – thymus	134
9.3.	Mízní cévy – vasa lymphatica	135
9.4.	Mízní uzliny – nodi lymphatici	135
9.5.	Stavba uzliny	136
9.6.	Míza – lymphma	136
9.6.1.	Hlavní mízní kmeny a uzliny	137
9.6.2.	Ductus thoracicus	137
9.6.3.	Ductus lymphaticus dexter	137
9.6.4.	Mízní cévy a uzliny hlavy a krku	137
9.6.5.	Lymfatický systém horní končetiny	137
9.6.6.	Lymfatická drenáž mléčné žlázy a prsu	138
9.6.7.	Lymfatický systém hrudníku	138
9.6.8.	Lymfatické cévy a uzliny břicha a páne	140
	Lymfatické cévy a uzliny dolní končetiny	140
	Povrchový lymfatický systém	140
	Hluboký lymfatický systém	140
10.	Trávící systém	141
	(Miloslava Elišková)	
10.1.	Obecná stavba stěny trávici trubice	141

10.2.	Dutina ústní – cavum (cavitas) oris.....	142
10.2.1.	Zuby – dentes.....	143
10.2.2.	Jazyk – lingua.....	146
10.2.3.	Patro – palatum.....	148
10.2.4.	Patrová mandle – tonsilla palatina.....	149
10.3.	Slinné žlázy – glandulae salivariae.....	150
	Příušní žláza – glandula parotis.....	150
	Žláza podčelistní – glandula submandibularis.....	151
	Podjazyková žláza – glandula sublingualis.....	151
10.4.	Hltan – pharynx	151
	■ Pars nasalis pharyngis	151
	■ Pars oralis pharyngis	151
	■ Pars laryngea pharyngis	152
10.5.	Jicen – oesophagus	153
10.6.	Žaludek – gaster	155
10.7.	Střevo – intestinum	157
10.7.1.	Tenké střevo – intestinum tenu.....	157
10.7.1.1.	Dvanáctník – duodenum.....	158
10.7.1.2.	Lačník a kyčelník – jejunum et ileum.....	159
10.7.2.	Thlusté střevo – intestinum crassum.....	159
10.7.2.1.	Slepé střevo – caecum.....	161
10.7.2.2.	Vzestupný tračník – colon ascendens.....	161
10.7.2.3.	Příčný tračník – colon transversum.....	161
10.7.2.4.	Sestupný a esovitý tračník – colon descendens et sigmoideum	161
10.7.2.5.	Konečník a říť – rectum et anus	161
10.8.	Slinivka břišní – pancreas	162
10.9.	Játra – hepatis	163
10.10.	Žlučové cesty a žlučník	165
10.11.	Pobřišnice – peritoneum	166
10.12.	Projekce orgánů dutiny břišní na přední stěnu břišní (Ondřej Naňka)	170
11.	Dýchací systém.....	173
	(Ondřej Naňka)	
11.1.	Zevní nos – nasus externus	173
11.2.	Dutina nosní – cavum nasi	174
11.3.	Vedlejší dutiny nosní – sinus paranasales ..	175
11.4.	Hrtan – larynx.....	176
11.5.	Průdušnice – trachea.....	179
11.6.	Průdušky – bronchi principales.....	181
11.7.	Plíce – pulmones – pulmo dexter et sinister	182
11.8.	Pohrudnice a poplicnice – pleura parietalis et visceralis	186
11.9.	Mezihrudi – mediastinum	187
	Přední horní mediastinum – mediastinum anterius superior.....	188
	Přední dolní mediastinum – mediastinum anterius inferior	188
	Zadní mediastinum – mediastinum posterius.....	188
11.10.	Dýchací pohyby a kinetika plíc, břišní lis, fonace	189
	Dýchání.....	189
	Břišní lis	190
	Fonace	190
11.11.	Štítná žláza – glandula thyroidea.....	191
11.12.	Horní a dolní příštiné žlázy (příštiná tělska) – glandula parathyroidea superior et inferior.....	193
12.	Močové ústrojí.....	195
	(Ondřej Naňka)	
12.1.	Ledvina – ren.....	195
12.2.	Kalichy ledvinné a pánička ledvinná – calices renales et pelvis renalis.....	199
12.3.	Močovod – ureter	199
12.4.	Retropertitoneum	200
12.5.	Močový měchýr – vesica urinaria	201
12.6.	Ženská močová trubice – urethra feminina.....	202
12.7.	Glandulae suprarenales – nadledviny.....	203
13.	Mužské pohlavní ústrojí	205
	(Ondřej Naňka)	
13.1.	Varle – testis	205
13.2.	Nadvarle – epididymis	207
13.3.	Šourek – scrotum	207
13.4.	Chámovod – ductus deferens et ductus ejaculatorius	208
13.5.	Semenné vačky – vesiculae seminales	209
13.6.	Provazec semenný – funiculus spermaticus	209
13.7.	Předstojná žláza – prostata	209
13.8.	Glandulae bulbourethrales	211
13.9.	Mužská močová trubice – urethra masculina	211
13.10.	Pyj – penis	212
14.	Ženské pohlavní ústrojí	215
	(Ondřej Naňka)	
14.1.	Vaječník – ovarium	215
14.2.	Vejcovod – tuba uterina	216
14.3.	Děloha – uterus	217
14.4.	Pochva – vagina	220
14.5.	Ženské zevní pohlavní orgány – organa genitalia feminina externa	221
14.6.	Svaly pánevního dna a svaly hráze a jejich fascie	221
14.7.	Prostory a topografie východu pánevního a hráze	225
15.	Periferní nervový systém	227
	(Ondřej Naňka)	
15.1.	Obecná stavba	227
	Poškození a regenerace periferního nervu	229
15.2.	Míšní nervy – nervi spinales	231
	Rami dorsales	231
	Rami ventrales	231
15.2.1.	Plexus cervicalis (C ₁ –C ₈)	231
15.2.2.	Plexus brachialis (C ₅ –Th ₁)	232
	Poškození periferních nervů, snadno poranitelná místa a úžinové syndromy periferních nervů	236
15.2.3.	Nn. thoracici (Th ₁ –Th ₁₂)	238
15.2.4.	Plexus lumbalis (Th ₁₂ –L ₄)	238
15.2.5.	Plexus sacralis (L ₄ –S ₁)	239

15.2.6.	Plexus coccigeus (S ₅ –Co ₁)	242	Sluchová dráha.....	306	
15.2.6.	Segmentová inervace těla	244	Vestibulární dráha	306	
	Útrobni kořenové okrsky.....	245	Čichová dráha	306	
15.3.	Hlavové nervy – nervi craniales	247	Chutový senzorický systém	306	
15.4.	Autonomní nervový systém – sistema nervorum autonomicum.....	259	16.9.3. Motorické dráhy	307	
15.4.1.	Zapojení autonomního nervového systému ...	259	Přímé korové dráhy	307	
15.4.2.	Pars parasympathica	260	Kmenové (nepřímé) motorické dráhy	309	
15.4.3.	Pars sympathica	263	Funkční systémy motorických drah.....	309	
15.5.	Prevertebrální ganglia a pletené	264	16.9.4. Mediátory CNS a chemické systémy.....	309	
	Enterický systém.....	264	Cholinergní systém	310	
16.	Centrální nervový systém	265	Monoaminy	310	
	(Ondřej Nařka)		Aminokyseliny	310	
16.1.	Obaly mozku a míchy – meninges cerebri et spinalis.....	265			
16.2.	Cévní zásobení míchy a mozku – vasa medullae spinalis et cerebri	267	17.	Smyslové orgány.....	311
	Tepny míchy	268	(Ondřej Nařka)		
	Tepny mozku	269	17.1. Oko a jeho pomocný aparát	311	
	Žily mozku.....	269	17.1.1. Tunica fibrosa	311	
16.3.	Hřbetní mícha – medulla spinalis	271	Bělima – sclera	311	
16.4.	Mozkový kmen – truncus encephali	274	Rohovka – cornea	311	
16.4.1.	Prodložená mícha – medulla oblongata, myelencephalon	276	17.1.2. Tunica vasculosa (uvea)	312	
16.4.2.	Varolův most – pons Varoli	282	Cévnatka – choroidea	312	
16.4.3.	Střední mozek – mesencephalon.....	282	Řasnaté těleso – corpus ciliare	313	
16.5.	Mozeček – cerebellum	283	Duhovka – iris	313	
16.6.	Mezimozeček – diencephalon	285	Čočka – lens	313	
16.6.1.	Epithalamus	285	■ Akomodace	314	
16.6.2.	Metathalamus	285	■ Zornicové reflexy	314	
16.6.3.	Thalamus	286	17.1.3. Tunica intima	314	
16.6.4.	Subthalamus	287	Sítnice – retina	314	
16.6.5.	Hypothalamus	287	Pars ciliaris et iridica retinae	315	
16.6.6.	Podvěsek mozkový – hypophysis cerebri	288	17.1.4. Sklavec – corpus vitreum	315	
16.7.	Telencephalon – koncový mozek	290	17.1.5. Komorový systém oka a cirkulace komorové vody	315	
16.7.1.	Bazální ganglia	290	17.1.6. Cévní a nervové zásobení oka	315	
16.7.2.	Cortex cerebri – mozková kúra	295	17.1.7. Přídatné orgány oka – organa oculi accessoria	316	
	Vývojové členění kůry	296	17.1.7.1. Okohybné svaly – musculi bulbi	316	
	Funkční korové oblasti	297	17.1.7.2. Vazivový aparát očnice	317	
	■ Funkční korové oblasti pro motoriku	297	Vagina bulbi (capsula bulbi, fascia bulbi)	317	
	■ Funkční oblasti pro senzitivitu a senzoriku	297	Periorbita	317	
	■ Asociační korové oblasti	298	17.1.7.3. Spojivka – tunica conjunctiva	317	
	■ Řečová centra	298	17.1.7.4. Víčka – palpebrae	317	
	■ Limbický systém	298	17.1.7.5. Slzný aparát – apparatus lacrimalis	318	
	Dominance hemisfér	299	17.2.	Ústrojí sluchové a rovnovážné	319
16.7.3.	Bílá hmota hemisfér	299	17.2.1. Zevní ucho – auris externa	319	
	Asociační vlákna	299	17.2.1.1. Zevní zvukovod – meatus acusticus externus	319	
	Komisurální vlákna	300	17.2.1.2. Bubínek – membrana tympani	319	
	Projekční vlákna – capsula interna	300	17.2.2. Střední ucho – auris media	320	
16.8.	Mozkové komory a mozkomišní mok – ventriculi cerebri et liquor cerebrospinalis... 301		17.2.2.1. Středušní dutina – cavum tympani	320	
16.9.	Spoje centrálního nervového systému	302	17.2.2.2. Sluchové kůstky – ossicula auditus	321	
16.9.1.	Vedení a zpracování senzitivity	302	17.2.3. Vnitřní ucho – auris interna	321	
	Senzitivní dráhy	302	Kostěný labyrint – labyrinthus osseus	321	
	Vedení senzitivity z oblasti obličeje a hlavy ...	304	Blanitý labyrint – labyrinthus membranaceus	322	
16.9.2.	Kontrolní okruhy senzitivních drah	304	Pars statica	322	
	Senzorické systémy	305	Pars auditiva	323	
	Zraková dráha	305	Proces vnímání zvuku – slyšení	323	

18.	Kůže a kožní orgány.....	327
	(Ondřej Nařka)	
18.1.	Kůže – cutis.....	327

18.1.1.	Pokožka – epidermis	327	Endotracheální intubace.....	386
18.1.2.	Škára – corium.....	328	Koniotomie.....	386
18.1.3.	Podkožní vazivo – tela subcutanea	328	Tracheostomie.....	387
	Kožní reliéf a barva kůže	328	Zajištění cévních vstupů.....	388
	Cévní zásobení a inervace	329	20.2. Místa palpací cév a tlakové body	388
18.2.	Kožní adnexa.....	329	A. temporalis superficialis	388
18.2.1.	Chlup, vlas – pilus	329	A. facialis	388
	Časový vývoj ochlupení.....	329	A. carotis communis	388
18.2.2.	Nehet – unguis	330	A. subclavia	388
18.2.3.	Mazové žlázy – glandulae sebaceae.....	330	A. axillaris	388
18.2.4.	Potní žlázy – glandulae sudoriferae	330	A. brachialis	388
	Potní žlázy ekkirinni	330	A. radialis	388
	Potní žlázy apokrinni	330	A. ulnaris	389
18.2.5.	Mléčná žláza a prs – glandula mammae et mammae	331	Aorta abdominalis	389
19.	Topografická anatomie končetin.....	333	A. femoralis	389
	(Oldřich Eliška)		A. poplitea	389
19.1.	Topografická anatomie horní končetiny	333	A. tibialis posterior	389
19.1.1.	Regio deltoidea	333	A. dorsalis pedis.....	390
19.1.2.	Krajina lopatky – regio scapularis	338	Zajištění žilních přístupů.....	390
19.1.3.	Regio infraclavicularis (trigonum deltopectorale, též sulcus clavipectoralis)	339	Punkce periferických žil.....	390
19.1.4.	Podpažní jáma – fossa axillaris, axilla.....	342	Punkce centrálních žil.....	390
19.1.5.	Krajina pažní – regio brachialis.....	343	■ Punkce v. jugularis interna	391
19.1.6.	Krajina lokte – regio cubitalis	345	■ Punkce v. subclavia	391
19.1.7.	Krajina předlokti – regio antebrachialis.....	349	■ Alternativní přístupy do centrálního žilního řečiště.....	391
19.1.8.	Krajina zápěstní – regio carpalis	352	Kanylace v. umbilicalis	391
19.1.9.	Krajina ruky – regio manus	353	Zavedení katétru či elektrody do pravé síně a komory a do plicnice	392
	Krajina hřbetu ruky – regio dorsalis manus, dorsum manus – hřbet ruky	358	Punkce tepen	392
19.1.10.	Prsty ruky – digiti manus	360	Punkce a. radialis	394
19.2.	Topografická anatomie dolní končetiny	361	Punkce a. femoralis	394
19.2.1.	Krajina hyžďová – regio glutea	362	Intraoseální vstupy	395
19.2.2.	Krajina stehenní – regio femoris	365	Punkce hrudníku	395
19.2.3.	Krajina kolenní – regio genu	370	Punkce perikardu	396
19.2.4.	Krajina bérce – regio cruris	372	Punkce močového měchýře – epicystotomie	396
19.2.5.	Krajina hlezna – regio talocruralis	376	Punkní přístupy do páteřního kanálu	397
19.2.6.	Krajina nohy – regio pedis	378	Lumbální punkce	397
	Hřbet nohy – dorsum pedis	378	Epidurální anestezie	398
	Chodidlo – planta pedis	380	Subarachnoidální anestezie	398
	Prsty nohy – digiti pedis	383		
20.	Anatomické podklady výkonů v intenzivní péči	385	Slovík latinských a řeckých anatomických termínů	399
	(Ondřej Naňka)		(Ondřej Naňka)	
20.1.	Zajištění dýchacích cest	385	Rejstřík	407
	Záklon hlavy a trojítý hmat – Esmarchův manévr	385	(Ondřej Naňka)	
	Sellickův manévr	385	Literatura	416
		(Ondřej Naňka)		